

[Bernhard Baunsgaard.]

faringer op her i Danmark, fremlægge dem og på grundlag af de særlige danske forhold opbygge et dansk system.

Da det ligger sådan, er vor stilling den, at vi foreløbig vil have flere oplysninger. Føler regeringen, at den ikke behøver at foretage flere undersøgelser, så mener vi, at det behøves. Vi vil selv gå i gang med det, og vi vil selv til sin tid komme med et forslag. Jeg er sikker på, at enhver af de forslagsstillere; der i dag er mødt med et forslag, når de får bedre tid, vil kunne udarbejde et bedre forslag. Jeg håber og regner bestemt med, at vi får det.

Men der er imidlertid én ting, der skal stå fast: der skal ikke efter denne diskussion være tvivl om, at vi radikale mener, at det ikke er et øjeblik for tidligt, at vi nu tager fat på at løse pensionsspørgsmålet for vore ældre. Den økonomiske udvikling gør det ikke alene berettiget, at vi bedrer de gamles kår; efter min mening bevirker den økonomiske udvikling, der har været i den sidste halve eller hele snes år i samfundet, simpelt hen, at vi ikke kan være bekendt at lade være at tage fat på at ordne de ældres kår. Og det skal aldrig for os være et spørgsmål om kroner og øre, når vi drøfter sociale problemer. De gamle skal have mere, vi kan og vi må ikke være fedtede; men vi vil gerne have, at man ser dette spørgsmål som alle øvrige spørgsmål i sammenhæng. Vi kan ikke bare pille et enkelt socialt problem ud, i dette tilfælde de gamles problem, og løse det uden at tænke på alle de andre problemer. Der skal bruges mange penge, samfundet har råd til det; men det er nødvendigt, at vi prioriterer opgaverne, at vi giver dem en rækkefølge. Det er nødvendigt, at samfundet lige så vel som den private spekulerer over, hvordan man vil bruge de penge, man nu engang har, dette også selv om disse penge bliver flere, end de tidligere var.

Niels Westerby: Sociologer i De Forenede Stater har gjort den iagttagelse, at unge negre gerne prøver at kopiere den måde, som unge hvide opfører sig på, og omvendt at unge hvide ofte kopierer den måde, som negerungdommen opfører sig på. De, der er hvide, opfører sig altså, som om de var mørke, og de, der er mørke, opfører sig ofte

som dem, der er hvide. Og så får vi det samme mønster, bare med modsat fortegn.

På en måde kan man jo sige, at debatten om almindelig tillægspension i dag har formet sig efter nogenlunde samme mønster. Socialministerens redegørelse er udtryk for, at socialdemokratiet i nogen grad har nærmet sig til det, man kan kalde gamle borgerlige synspunkter, og omvendt kan man vel nok sige, at det konservative forslag, som det er kommet frem, synes i nogen grad at nærme sig til det, som man kan kalde traditionelle socialdemokratiske synspunkter. Jeg skal ikke udtale mig om, hvem der er hvid, eller hvem der er sort, men vil i hvert fald sige, at de, der før var hvide, synes nu at være blevet noget mere mørke, og de, der før var mørke, synes nu at være blevet noget mere hvide. Det viser jo på en ret slående måde, at der i dansk politik i høj grad bliver vendt op og ned på tingene.

Der foreligger ikke noget lovforslag til drøftelse i dag, men en redegørelse fra socialministeren og en skitse fra konservativ side. Det er meningen, at spørgsmålet nu skal debatteres grundigt, og det er der også meget god grund til at gøre. Det konservative forslag indeholder en slags fondsdannelse på henimod 10 milliarder kr., og regeringens forslag indeholder adskilligt mere; det er altså ikke små summer, det gælder, og det drejer sig om det meget centrale spørgsmål: at give social trykthed for store dele af den danske befolkning.

Men det drejer sig så sandelig også om noget andet, for det er ikke kun et spørgsmål om socialpolitisk trykthed, det er også et spørgsmål om erhvervspolitik, om finansiering af erhvervslivets udbygning; det er yderligere et spørgsmål om almindelig samfundspolitik: at skaffe det fornødne økonomiske grundlag for at løse en række væsentlige samfundsopgaver, brobygning, trafiknet i ordets videste forstand, uddannelsesinvesteringer osv. Så det er altså ikke bare en almindelig socialpolitisk debat, hvor vigtig den end kan være; det er også en erhvervspolitisk debat, vi i virkeligheden har, en uddannelses- og trafikpolitisk debat, det hele felt er spændt meget vidt.

For det første forekommer det mig, at der er et betydelig større behov nu end tidligere for at sikre en større trykthed for både ældre og invalider og for dem, der